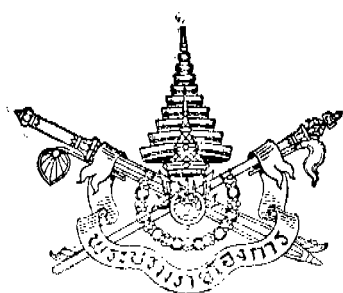

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๘๘

พระราชบัญญัติ

เหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา

พุทธศักราช ๒๕๖๔

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐)

อาทิภัยทิพอาภา

พต. อ. พิษณุแทนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๕๐ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๕๔๔”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลา รัตนโกสินทรศก ๑๒๓ และพระราชบัญญัติเหรียญจักรพรรดิมาลา รัตนโกสินทรศก ๑๓๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

คำว่า “ทหารและตำรวจ” หมายความว่า ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ และตำรวจ

คำว่า “ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม และข้าราชการ

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๕๑

ฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
เว้นแต่ข้าราชการประเภทวิสามัญ

มาตรา ๕ เหรียญจักรมามีลักษณะเป็นเหรียญเงินกลม
ด้านหน้ามีรูปจักร กลางวงจักรเป็นรูปช้าง กับจารึกอักษรว่า
“ส.พ.ป.ม.จ. ๕” มีห่วงห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซนติเมตร
สีแดงขอบเขี้ยวมีรูสีเหลือง รูสีน้ำเงิน ประดับที่อกเสื้อ
เบื้องซ้าย

มาตรา ๖ เหรียญจักรมาลาสำหรับพระราชทานแก่ผู้ที่มี
ยศทหารหรือตำรวจตลอดจนว่าที่ยศนั้น ๆ ทั้งต้องเป็นผู้ที่รับ
ราชการประจำการหรือในกองประจำการ รวมกันเป็นเวลาไม่
น้อยกว่า ๑๕ ปี

การนับเวลาราชการ ให้นับตั้งแต่อายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์
หรือตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการ ตามกฎหมายว่าด้วย
การรับราชการทหาร แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ เหรียญจักรพรรดิมาลา มีลักษณะเป็นเหรียญ
เงินกลมรูปจักร ด้านหน้ามีรูปครุฑพ่าห์อยู่ในวงจักร ด้าน
หลังมีรูปช้างอยู่ในวงจักร จารึกอักษรโดยรอบว่า “บำเหน็จ
แห่งความยั่งยืน และมั่นคงในราชการ” เบื้องบนเหรียญมี

เครื่องหมายพระวชิราวุธห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซ็นติเมตร สีแดงขอบสีเหลืองกับสีเขียว ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีให้ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าซ้าย

มาตรา ๘ เหยี่ยุจจักรพรรดิมาลาสำหรับพระราชทานข้าราชการฝ่ายพลเรือน ที่รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี

การนับเวลาราชการ ให้นับโดยคำนวณเวลาราชการทั้งหมดของผู้นั้นรวมกัน แต่ถ้าผู้นั้นเข้ารับราชการก่อนอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ให้นับตั้งแต่วันอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์เป็นต้นไป

มาตรา ๙ ทหารและตำรวจที่รับราชการมารวมเวลาราชการไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี หากไม่เข้าเกณฑ์ที่จะได้รับพระราชทานเหยี่ยุจจักรมาลาตามมาตรา ๖ ก็ให้ได้รับพระราชทานเหยี่ยุจจักรพรรดิมาลาตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๐ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเหยี่ยุจจักรมาลาหรือเหยี่ยุจจักรพรรดิมาลา ให้มีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธย และประทับพระราชลัญจกร

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๕๓

มาตรา ๑๑ การพระราชทานเหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลาพระราชทานเป็นกรรมสิทธิ์ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานวายชนม์ให้ทายาทโดยธรรมรักษาไว้เป็นที่ระลึก แต่ถ้าผู้ได้รับพระราชทานก็ดี ทายาทโดยธรรมก็ดี ประพฤติคนไม่สมเกียรติ อาจทรงเรียกคืนได้ ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใดๆ ภายในกำหนดสามสิบวันจะต้องชำระราคาเหรียญนั้น

มาตรา ๑๒ เหรียญจักรมาลาหรือเหรียญจักรพรรดิมาลาจะพระราชทานแก่ผู้ใดอย่างใดอย่างหนึ่งแต่อย่างเดียวเท่านั้น

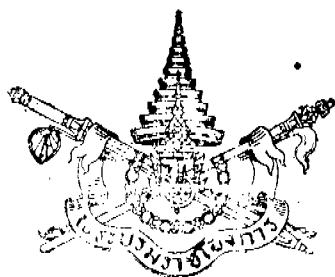
มาตรา ๑๓ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเหรียญจักรมาลาหรือ เหรียญจักรพรรดิมาลาอยู่แล้ว ในวันใช้พระราชบัญญัตินี้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

มาตรา ๑๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติ

เหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๔๙๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๙๐

และวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๙๔)

อาทิตย์ทิพอาภา

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๕

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ตอนที่ ๓๐ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา & พฤษภาคม ๒๔๘๕

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ เหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราช บัญญัติเหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธ ศักราช ๒๔๘๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ เหรียญจักรมาลา มีลักษณะเป็นเหรียญเงิน กลม ด้านหน้ามีรูปจักร กลางวงจักรเป็นรูปจุลมงกุฏ พาน รองสองชั้น มีเครื่องสูงสองข้าง ด้านหลังมีรูปจักร กลาง วงจักรเป็นรูปช้าง กับจารึกอักษรว่า “ส. พ. ป. ม. จ. ๕” มี

๕ พฤษภาคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๓๐

ห้วงห้อยกับแพรแถบกว้าง ๓ เซ็นติเมตร สีแดงขอบเขียว
มีริ้วสีเหลือง ริ้วสีน้ำเงิน ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย ”

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

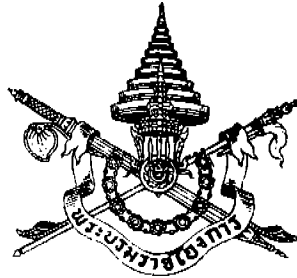
จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติเหรียญจักร มาตราและเหรียญจักรพรรดิมาตา
พ.ศ. ๒๔๘๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ ตอนที่ ๘๘
หน้า ๓๕๘๘ วันที่ ๓๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๔

พระราชบัญญัติ

เหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา

(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๗

เป็นปีที่ ๑๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มกราคม ๒๕๐๓

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๐๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราช-
บัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช
๒๔๘๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทหารและตำรวจ” หมายความว่า ทหารบก ทหารเรือ
ทหารอากาศและตำรวจ

“ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการ
พลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการ
พลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม ข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการ
อัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการและ

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มกราคม ๒๕๐๓

หมายความรวมถึงพนักงานเทศบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
ระเบียบพนักงานเทศบาลด้วย ทั้งสิ้นเว้นแต่ข้าราชการวิสามัญ
หรือพนักงานเทศบาลวิสามัญ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่อง-
จากกระทรวงมหาดไทยมีนโยบายที่จะปรับปรุงยกฐานะของพนักงาน
เทศบาลให้มีสิทธิเท่าเทียมกับข้าราชการพลเรือน เพื่อให้เป็นกำลังใจ
และสิ่งยึดเหนี่ยวให้พนักงานเทศบาลได้ระลึกถึงเกียรติ วินัย และ
ความเสียสละ เพื่อประโยชน์ของประชาชนยิ่งขึ้น แต่ตามพระราชบัญญัติ
เหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ มิได้
บัญญัติให้พนักงานเทศบาลได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา
เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ
ดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทย อนึ่ง
ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๐๓ ข้าราชการ
อัยการมิได้เป็นข้าราชการพลเรือนอีกต่อไป จึงทำให้เสียสิทธิในการได้รับ
พระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาไปด้วย แต่ทางการยังคงประสงค์
จะให้ข้าราชการอัยการได้รับพระราชทานเหรียญนั้นต่อไปตามเดิม
จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวเสียในคราวนี้ด้วย